

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

تسین رابطہ واقعہ خیر با انقلاب جهانی مهدی موعود	عنوان پیش نشست
کنگرہ بین المللی راہکارہای گسترش فرهنگ غدیر و ترویج نہج البلاغہ در جہان	موضوع پیش نشست
حجت الاسلام دکتر حسین شفیعی دارابی (عضو ہیئت علمی جامعہ المصطفی العالمیہ)	سخنران
حجت الاسلام دکتر فریاد پور کیوان (استاد ہمکار دانشگاه مجازی المصطفی)	دبیر علمی
فارسی	زبان ارائه
۱۵ تیر ۱۴۰۱	زمان برگزاری
استودیو دانشگاه مجازی	مکان برگزاری
۸۳ نفر آنلاین	تعداد شرکت کنندگان
https://live.mou.ir/pbe5c74d7qpm/	لینک دسترسی به محتوای نشست

متن پیش نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

تیسین رابطہ واقعہ غدیر با انقلاب جهانی مهدی موعود

این پیش نشست علمی در تاریخ ۱۵ تیر ماه ۱۴۰۱ به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی برگزار گردید. در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نشست علمی که بسیار کاربردی بود و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت، ارائه می گردد:

استاد محترم دکتر شفیعی دارابی در ابتدا مقدمه ای را ارائه دادند با این توضیح که موضوع نشست که عبارت است از: «تبیین رابطه واقعہ غدیر با انقلاب جهانی مهدی موعود (عج)»؛ موضوعی کار آمد و سودمند ولی پرمایه است و ایشان بصورت فشرده پیرامون چند محور سخن خود را ارائه دادند:

محور اول: امامت در خطبه غدیر

با نگاه اولیه به متن خطبه معروف غدیریه نبی اکرم (ص)، به وضوح دریافته می شود که این خطبه، در بردارنده محور هایی متنوع می باشد؛ یکی از محورهای مهم و اساسی که در بخشهای مختلفی از این خطبه به آن پرداخته شده است، بحث کلیدی «امامت» است؛ برای آشنایی دقیق تر با این نکته؛ استاد محترم ذیل این محور نکاتی را بیان کردند که اهم آنها عبارتند از:

نکته اول) تبیین علت ایراد خطبه غدیر

در اینکه نبی مکرم اسلام (ص) در سال معروف به «حجۃ الوداع» (= سال دهم هجری)؛ به وقت بازگشت از مکه به مدینه؛ و در منطقه «غدیر خم» (واقع در نزدیکی سرزمین «جُحْفَه») به ایراد خطبه پرداخت؛ مورد وفاق مورخان و محدثان شیعه و اهل سنت است؛ این خطبه در کتب حدیثی و تاریخی و نیز در بین مسلمانان، به «خطبه غدیر» مشهور گشته است؛ نکته مهم این است که بدانیم علت ایراد این خطبه چیست؟ در آیه شریفه معروف به آیه «تبلیغ» بصورت سربسته آمده است «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ» (مائده، آیه ۶۷)؛ و مشخص نشده است که مقصود از «مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»؛

دکتر شفیعی دارابی به دومین نکته ذیل محور اول که امامت در غدیر بود پرداختند و به نفی احتمالات مختلف که در آیه تبلیغ وجود دارد به توضیح پرداختند که اولاً قطعاً مقصود از «مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»، نمازهای یومیه نیست؛ چون این فریضه در شب معراج نبوی واجب شده است؛ و میدانیم که این واقعه مبارک در مکه و اندکی قبل از هجرت نبوی رخ داده است؛

ثانیا مقصود از «مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»، روزه نیست؛ زیرا آنچه در بیشتر منابع اسلامی دیده می‌شود این است که وجوب روزه در سال دوم هجرت با نزول آیه ۱۸۳ سوره بقره به مسلمانان ابلاغ شد. برخی نیز وجوب روزه را در سال اول هجری می‌دانند؛

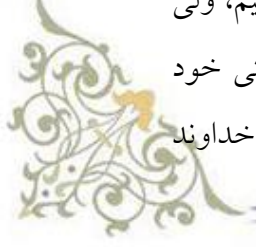
ثالثا مقصود از «مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»، زکات نیست؛ زیرا از آیات مختلف قرآن از جمله آیه ۱۵۶ سوره «اعراف»، ۳ سوره «نمل»، ۴ سوره «لقمان»، و آیه ۷ سوره «فصلت» که همه از سوره های «مکی» هستند، چنین استفاده می‌شود که: حکم وجوب زکات در «مکه» نازل شده است، و مسلمانان موظف به انجام این وظیفه اسلامی بوده اند، ولی به هنگامی که پیامبر(صلی الله علیه وآله) به «مدینه» مهاجرت کرد، و پایه حکومت اسلامی را گذارد و طبعاً نیاز به تشکیل بیت المال بود، از طرف خداوند مأموریت یافت که، زکات را شخصاً از مردم بگیرد - نه این که خودشان به میل و نظر خود، در مصارف آن صرف کنند - آیه شریفه «خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً...» (توبه، آیه ۱۰۳) در این هنگام نازل شد، و مشهور این است: که این در سال دوم هجرت بود، سپس مصارف زکات به طور دقیق، در آیه مورد بحث، که آیه ۶۰ سوره «توبه» است بیان گردید، و جای تعجب نیست که تشریح اخذ زکات، در آیه ۱۰۳، و ذکر مصارف آن، که می‌گویند در سال نهم هجرت، در آیه ۶۰ نازل شده باشد؛ زیرا می‌دانیم: آیات قرآن بر طبق تاریخ نزول جمع آوری نشده، بلکه به فرمان پیامبر(صلی الله علیه وآله) هر کدام در مورد مناسب و لازم قرار داده شده است؛

و اینکه همچنین قطعاً مقصود از «مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»، جهاد و خمس نیست ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به توضیح پیرامون نکته سوم که همان احتمال مطلوب (امامت علی بن ابیطالب علیه السلام) پرداختند با این بیان که با دلایل درونی و برونی گفته می‌شود مقصود از «مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»، چیزی جز مسئله «امامت» (امامت علی بن ابیطالب علیه السلام) نمی‌باشد:

۱) دلیل درونی آیه «تبلیغ»؛ یعنی فراز: «وَاللَّهُ يَعَصِمُكَ مِنَ النَّاسِ»؛

۲) دلیل برونی آیه «تبلیغ»:

الف) شأن نزول آیه «سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ» (معارج: ۱)؛ بسیاری از مفسران و محدثان در شأن نزول آیه یاد شده گفته اند: هنگامی که رسول گرامی خدا - صلی الله علیه و آله - طبق وحی الهی حضرت علی - علیه السلام - را در روز غدیر خم به جانشینی خود منصوب کرد، درباره او گفت: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ»: «هر کس من مولی و ولی او هستم، علی مولی و ولی او است» چیزی نگذشت که موضوع غدیر خم در شهرها و مناطق منتشر شد. شخصی به نام نعمان بن حارث فهری خدمت پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - رسید و عرض کرد: تو به ما دستور دادی شهادت به یگانگی خدا و این که تو فرستاده او هستی بدهیم، ما هم شهادت دادیم. سپس دستور به جهاد، حج، روزه، نماز و زکات را دادی، ما همه این ها را نیز پذیرفتیم، ولی به اینها راضی نشدی تا این که این جوان (حضرت علی بن ابیطالب - علیه السلام -) را به جانشینی خود منصوب کردی، و گفتمی: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ» آیا این سخنی از ناحیه خودت است یا از سوی خداوند

است؟! پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمود: «قسم به خدایی که معبودی جز او نیست، این از ناحیه خداوند است. «نعمان روی برگرداند در حالی که می گفت: خداوندا! اگر این سخن حق است و از ناحیه تو، سنگی از آسمان بر ما بباران! این جا بود که سنگی از آسمان بر سرش فرود آمد و او را کشت و در همین هنگام آیه یک از سوره معارج نازل گشت.

(ب) بخش های مختلف خطبه غدیر

(۱) در بخش دوم خطبه

از جمله اینکه: رسول اکرم (ص) در خطبه «غدیریه»، پس از حمد الهی و انجام سپاس به درگاه الهی و...؛ چنین فرمود:

«فَأُوحِيَ إِلَيَّ: (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - فِي عَلِيٍّ يَعْنِي فِي الْخِلَافَةِ لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ - وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ).

مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَا قَصَّرْتُ فِي تَبْلِيغِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى إِلَيَّ، وَأَنَا أَبِينُ لَكُمْ سَبَبَ هَذِهِ الْآيَةِ: إِنَّ جَبْرَيْلَ هَبَطَ إِلَيَّ مَرَارًا ثَلَاثًا بِأَمْرِي عَنِ السَّلَامِ رَبِّي - وَهُوَ السَّلَامُ - أَنْ أَقُومَ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ فَأُعَلِّمَ كُلَّ أَبْيَضٍ وَأَسْوَدٍ: أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَوَصِيِّ وَخَلِيفَتِي (عَلَى أُمَّتِي) وَالْإِمَامُ مِنْ بَعْدِي، الَّذِي مَحَلُّهُ مِنِّي مَحَلُّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي وَهُوَ وَلِيُّكُمْ بَعْدَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ.

وَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيَّ بِذَلِكَ آيَةً مِنْ كِتَابِهِ (هِيَ): (إِنَّمَا وَلِيُّكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ)، وَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ الَّذِي أَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَهُوَ رَاكِعٌ يُرِيدُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي كُلِّ حَالٍ.

وَسَأَلْتُ جَبْرَيْلَ أَنْ يَسْتَعْفِنِي لِي (السَّلَام) عَنْ تَبْلِيغِ ذَلِكَ إِلَيْكُمْ - أَيُّهَا النَّاسُ - لِعِلْمِي بِقِلَّةِ الْمُتَّقِينَ وَكَثْرَةِ الْمُنَافِقِينَ وَإِدْغَالِ الْلَاثِمِينَ وَجِيلِ الْمُسْتَهْزَبِينَ بِالْإِسْلَامِ، الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ بِأَنَّهُمْ يَقُولُونَ بِالسُّنَنِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ، وَيَحْسَبُونَهُ هَيِّئًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ. وَكَثْرَةَ آذَاهُمْ لِي غَيْرَ مَرَّةٍ حَتَّى سَمَوْنِي أَذْنًا وَزَعَمُوا أَنِّي كَذَلِكَ لِكثْرَةِ مُلَازِمَتِهِ إِلَيَّ وَإِقْبَالِي عَلَيْهِ (وَ هَوَاةٌ وَقَبُولِهِ مِنِّي) حَتَّى أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي ذَلِكَ (وَ مِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤَدُّونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَذْنٌ، قُلْ أَذْنٌ - عَلَيَّ الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُ أَذْنٌ) - خَيْرٌ لَكُمْ، يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ) الْآيَةَ.

وَلَوْ شِئْتُ أَنْ أَسْمِيَ الْقَانِلِينَ بِذَلِكَ بِأَسْمَانِهِمْ لَسَمَّيْتُ وَأَنْ أُؤَمِّي إِلَيْهِمْ بِأَعْيَانِهِمْ لَأَوْمَأْتُ وَأَنْ أَدُلَّ عَلَيْهِمْ لَدَلَّتُّ، وَلِكَيْتِي وَاللَّهِ فِي أُمُورِهِمْ قَدْ تَكَرَّمْتُ. وَكُلُّ ذَلِكَ لَا يَرْضَى اللَّهُ مِنِّي إِلَّا أَنْ أُبَلِّغَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيَّ (فِي حَقِّ عَلِيٍّ)، ثُمَّ تَلَا: (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - فِي حَقِّ عَلِيٍّ - وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ).

(۲) در بخش سوم: اعلان رسمی ولایت و امامت دوازده امام علیهم السلام

فَاعْلَمُوا مَعَاشِرَ النَّاسِ (ذَلِكَ فِيهِ وَأَفْهَمُوهُ وَأَعْلَمُوا) أَنَّ اللَّهَ قَدْ نَصَبَهُ لَكُمْ وَلِيًّا وَإِمَامًا فَرَضَ طَاعَتَهُ عَلَيَّ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَعَلَى التَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ، وَعَلَى الْبَادِي وَالْحَاضِرِ، وَعَلَى الْعَجَمِيِّ وَالْعَرَبِيِّ، وَالْحُرِّ وَالْمَمْلُوكِ وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ، وَعَلَى الْأَبْيَضِ وَالْأَسْوَدِ، وَعَلَى كُلِّ مَوْحِدٍ. مَاضٍ حُكْمُهُ، جَازٍ قَوْلُهُ، نَافِذٌ أَمْرُهُ، مَلْعُونٌ مَنْ خَالَفَهُ، مَرْحُومٌ مَنْ تَبِعَهُ وَصَدَقَهُ، فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلِمَنْ سَمِعَ مِنْهُ وَأَطَاعَ لَهُ. مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ آخِرُ مَقَامٍ أَقْوَمُهُ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ، فَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْقَادُوا لِامْرِئِ اللَّهِ (رَبِّكُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ هُوَ مَوْلَاكُمْ وَإِلَاهُكُمْ، ثُمَّ مِنْ دُونِهِ رَسُولُهُ وَنَبِيِّهِ الْمُخَاطَبُ لَكُمْ، ثُمَّ مِنْ بَعْدِي عَلِيٌّ وَلِيُّكُمْ وَإِمَامُكُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ، ثُمَّ الْإِمَامَةُ فِي ذُرِّيَّتِي مِنْ وَدَدِهِ إِلَى يَوْمٍ تَلْقَوْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ.

محور بازخوانی اوصاف امام زمان علیه السلام در خطبه غدیر
استاد محترم در بخش پایانی نشست در تکمله بحث به نکات ذیل اشاره کردند که در یک دسته بندی کلی،
مفاد فرازهای مختلف از خطبه غدیر که مرتبط به اصل «امامت» می باشند؛ به دو دسته قابل تقسیم می باشند:

(۱) امامت عامه (= امامت همه امامان معصوم علیهم السلام)؛
(۲) امامت خاصه؛ این بخش خود به دو دسته قابل تقسیم می شوند:

الف) در راستای امامت خاصه امام علی (علیه السلام)؛
ب) در راستای امامت خاصه امام زمان (علیه السلام)؛

فرازهای مختلفی از خطبه غدیر، ناظر به قسمت اخیر می باشد؛ در خلال این فرازها، به مباحث مختلفی در
باب امامت امام زمان علیه السلام توجه داده شده است؛ از جمله اوصاف والای آن بزرگوار است؛ بر اساس
تحقیق صورت یافته توسط بعضی از محققان،
جلسه با جمع بندی دکتر شفیعی دارابی و پاسخگویی به سوالات مخاطبین آنلاین جلسه به پایان رسید.

مستندات نشست

دانشگاه مجازی موعود
معاونت پژوهش و تولید

پیش نشست علمی

دانشگاه مجازی المصطفی با همکاری دبیرخانه کنگره بین المللی غدیر برگزار می کند:

تبیین رابطه واقعه «غدیر» با انقلاب جهانی مهدی موعود (عج)

* امامت در خطبه غدیر؛
 * بازخوانی اوصاف امام زمان (ع) در خطبه غدیر؛
 * همخوانی آورده های واقعه غدیر با حکومت جهانی حضرت مهدی (ع)؛
 * همگونی بین شگردهای معاندان حماسه «غدیر» و «مهدویت»

سخنران علمی
حجت الاسلام دکتر سید حسین شفیعی دارابی
عضو هیئت علمی جامعه المصطفی

دبیر علمی
حجت الاسلام دکتر فرهاد پور کیوان
استاد همکار دانشگاه مجازی المصطفی

چهارشنبه ۱۵ تیرماه ۱۴۰۱
ساعت ۱۰:۰۰

live.mou.ir/research

لینک شرکت در نشست

همراه با اعطای گواهی

دانشگاه مجازی المصطفی
www.mou.ir

۰۲۵-۳۲۱۱۴۱۷۸-۱۷۹

Video (1)

Chat (Everyone)

مذا به بحث مطرح است آلی:

Ali Karimi: سلام و احترام بزمین و محمد مهی هه چی عالی است برود 51978-hosseini: سلام عرض ادب بزم نظریتم ۲۲:۲۲ یک گرامی بزم زاده و عظمراه مذا الان راجع بزم بیسود شرمیم یا سلام درود بر شما: 11175: باقر عرب ت حبسور جمله دل بر عدم بشود الله بر امان خطبه طران روی آرای استاده بزم مستحقین ست کون و طران یرن کون برود را خدا بزم منون موافقت کون کجا در و گره بزم زاده و عظمراه

Mehran Ebrahimi:

Attendees (67)

Active Speakers

Hosts (3)

- pajohesh Department
- pajohesh Department 2
- pajohesh Department 3

Presenters (0)

Participants (64)

- 11271
- 11283elavipayam
- 13211320
- 11328 farajollahi
- 11426 باقر عرب
- 11536

Chat (Everyone)

pajohesh Department: آن دو فروردین در شهر حافظ و بیست و بیست و شش ویران و دیوار واقع و زمان لطف از پدیده که تلفظ لفظ آید و بعد از آن...

pajohesh Department: سلامات خواسته شد و یک روزی در وقت گرامی و بیاییم سلامتی را با شما...

pajohesh Department: <https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

pajohesh Department: <https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

تشریح شد: بیختم اسماعیل

نامی بنصره و تا و یکم الله تعالی و بر کاربرد و کار خدایس برای آن حق وین قلمی آن

ان فرمودند تشریح و حق و در زمینه ایات تفسیر معترضه بیختم است: بیختم تشریح

Attendees (68)

Active Speakers

Hosts (3)

- pajohesh Department
- pajohesh Department 2
- pajohesh Department 3

Presenters (0)

Participants (65)

- 11271
- 11283alavipayam
- 11328farajollahi
- 11328 farajollahi
- بیختم الله 11426
- 11536

Chat (Everyone)

pajohesh Department: آن دو فروردین در شهر حافظ و بیست و بیست و شش ویران و دیوار واقع و زمان لطف از پدیده که تلفظ لفظ آید و بعد از آن...

pajohesh Department: سلامات خواسته شد و یک روزی در وقت گرامی و بیاییم سلامتی را با شما...

pajohesh Department: <https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

pajohesh Department: <https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

تشریح شد: بیختم اسماعیل

نامی بنصره و تا و یکم الله تعالی و بر کاربرد و کار خدایس برای آن حق وین قلمی آن

ان فرمودند تشریح و حق و در زمینه ایات تفسیر معترضه بیختم است: بیختم تشریح

د بر کاربرد و کار خدایس برای آن حق وین قلمی آن

بیختم الله 11426

Ali Karimi

بیختم اسماعیل کرد و بیختم

Attendees (64)

Active Speakers

Hosts (3)

- pajohesh Department
- pajohesh Department 2
- pajohesh Department 3

Presenters (0)

Participants (61)

- 11271
- 11283alavipayam
- 11328farajollahi
- 11328 farajollahi
- بیختم الله 11426
- 11536

